

Inneboende riskfaktorer och relevanta påståenden – lönekostnader

Varför bedömer vi att det inte finns några relevanta påståenden för lönekostnader i vårt exempel företag?

PÅSTÅENDE (ISA 315)

VÅRT EXEMPELFÖRETAG

Varför bedömer vi att det inte finns någon inneboende risk?

NÅR SKULLE PÅSTÅENDET KUNNA BLI ETT RELEVANT PÅSTÅENDE?

Exempel på förhållanden som kan medföra en inneboende risk

FULLSTÄNDIGHET
(Alla lönekostnader är redovisade)

- Alla 16 anställda är kända för ägaren som är aktiv i verksamheten.
- Månadslöner med fasta belopp – inga rörliga ersättningar/bonusar.
- En enkel lönespecifikation per anställd tas fram varje månad.
- Löneunderlaget skickas till redovisningsbyrån varje månad.
- Extra ersättningar beslutas av ägaren och dokumenteras.

- Större organisation med många chefer eller decentraliserade beslut.
- Rörliga ersättningar/bonusar där utfallet inte är känt i förväg.
- Bristande dokumentation av beslut om rörliga ersättningar.
- Löner hanteras i flera lokala system eller manuella listor som inte samlas in.
- Medarbetare kan skapas och ändras utan att ekonomi får kännedom.

FÖREKOMST
(Kostnaderna finns och avser företaget)

- Verkliga anställningar med skriftliga avtal och närvarokontroll.
- Ägaren känner till alla som arbetar i företaget.
- Utbetalningar sker via bank och redovisningsbyrån stämmer av mot underlag.
- En liten, stabil verksamhet med få förändringar.

- Risk för fiktiva anställda eller "ghost employees".
- Otillräcklig behörighetskontroll i systemet eller ändring av masterdata.
- Utbetalningar kan ske till ökända konton eller kontanter.
- Svaga kontroller vid upplägg/ändring av personal i lönesystemet.

**RÄTTIGHETER
OCH SKYLDIGHETER**
(Företaget är skyldigt att betala kostnaderna)

- Anställningarna är giltiga och beslutade av ägaren.
- Företaget är skyldigt att betala enligt lag, avtal och regelverk.
- Arbetsgivaravgifter och skatter beräknas och betalas enligt regler.
- Inga osäkra åtaganden – utbetalningar baseras på gällande avtal.

- Oklara eller muntliga avtal, vikariat eller konsulter utan avtal.
- Oklara villkor för ersättningar eller avvikelser från kollektivavtal.
- Felaktigt hanterade förmåner eller löneavdrag utan avtal.
- Osäkerhet kring var företaget är skyldigt att betala (t.ex. utländska regler).

**VÄRDERING
OCH ALLOKERING**
(Beloppen är korrekta och periodiserade)

- Fasta månadslöner med begränsade tillägg och avdrag.
- Rörliga ersättningar beräknas enligt fastställda regler av ägaren.
- Redovisningsbyrån gör lönekorrigering och säkerställer beräkningen.
- Periodisering sker per månad utan komplicerade upplupna poster.

- Komplicerade beräkningsmodeller och många olika tillägg/avdrag.
- Manuella beräkningar i kalkylark utan kontroll.
- Stora värden eller förändringar i upplupna löner och semester.
- Otydliga regler för periodisering av bonusar och rörliga ersättningar.

**KLASSIFICERING
OCH UPPSTÄLLNING**
(Kostnaderna är rätt klassificerade och uppställda)

- Lönearter är standardiserade och används konsekvent.
- Bokföringskonton (löner, sociala avgifter, skatter) är väl definierade.
- Redovisningsbyrån bokför och stämmer av varje månad.
- Posterna förs korrekt över till huvudboken.

- Felklassificering mellan löner och andra personalkostnader.
- Fel periodisering mellan kostnads- och balanskonton.
- Avsaknad av löpande avstämning och kontroll mot huvudbok.
- Många manuella journaler och omklassificeringar vid periodslut.

Teckenförklaring

Inga förhållanden som medför inneboende risk

Förhållanden som kan medföra inneboende risk